

**Zasady ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami
w Miejskim Przedsiębiorstwie Komunikacyjnym Sp. z o.o.**

Włocławek 2022 r.

Zgodnie z wymogami obecnie obowiązujących przepisów przeciwpożarowych, należy zapewnić osobom przebywającym w budynku bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji. Poprzez to sformułowanie należy rozumieć zapewnienie wymagań technicznych i organizacyjnych, które w przypadku powstania pożaru lub innego zdarzenia, powinny zagwarantować ludziom bezpieczne i szybkie opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

Odpowiednie warunki ewakuacji dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów, a także zastosowanie technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego, polegają w szczególności na:

- zapewnieniu dostatecznej liczby, wysokości i szerokości wyjść ewakuacyjnych,
- zachowaniu dopuszczalnej długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych,
- zapewnieniu bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzielenie dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń,
- zabezpieczeniu przed zadymieniem wymienionych w przepisach techniczno-budowlanych dróg ewakuacyjnych, w tym: na stosowaniu urządzeń zapobiegających zadymieniu lub urządzeń i innych rozwiązań techniczno-budowlanych zapewniających usuwanie dymu.

Decyzję o podjęciu ewakuacji ludzi z obiektów MPK może podjąć tylko Prezes Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Sp. z o.o., a w przypadku jego nieobecności osoba zastępująca lub wyznaczona (st. Inspektor ds. BHP lub Koordynator ds. dostępności).

Osobami odpowiedzialnymi za przekazanie decyzji dotyczącej podjęcia ewakuacji interesantom obecnym na terenie biurowca Spółki są pracownicy obsługujący Punkt Sprzedaży Biletów oraz Biuro Obsługi Klientów.

Osoba ze szczególnymi potrzebami

Zgodnie z przepisami ustawy o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami :

osoba ze szczególnymi potrzebami, to osoba, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami.

Zatem, kto może być osobą ze szczególnymi potrzebami ?

- osoba starsza,
- osoba z większym bagażem,
- kobieta w ciąży,
- osoba z wózkiem dziecięcym,
- osoba z małym dzieckiem,
- osoba z niepełnosprawnościami.

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. we Włocławku zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. e, zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami możliwość ewakuacji.

Niniejszy dokument został opublikowany w celu zapewnienia osobom ze szczególnymi potrzebami dostępu do informacji dot. ewakuacji obiektu siedziby Spółki, mieszczącej się przy ul. Rysiej 3 we Włocławku.

Zasady ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami

Prawidłowa ewakuacja wszystkich osób ze szczególnymi potrzebami powinna przebiegać w następujący sposób:

- w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tej części obiektu, w której powstał pożar lub te, które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia. Wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności powinny być osoby o ograniczonej z różnych względów zdolności poruszania się, natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby, które mogą poruszać się o własnych siłach,
- podczas ewakuacji strumień ludzi należy kierować zgodnie z kierunkami określonymi przez znaki ewakuacyjne do wyjść ewakuacyjnych prowadzących na zewnątrz, należy jednak pamiętać, żeby wybrać drogę najbezpieczniejszą, a nie najkrótszą,
- osoby niepełnosprawne ruchowo oraz z dysfunkcjami wzroku należy ewakuować przenosząc na rękach, krzesłach, wózkach, kocach lub innym sprzęcie przeznaczonym do ewakuacji,
- przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach pomieszczeń i korytarzy. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłonić chustką zmoczoną w wodzie – sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji co do kierunku ruchu,
- do celów ewakuacyjnych przy silnym zadymieniu należy wykorzystać otwory okienne,
- jeżeli droga ciągami komunikacyjnymi (korytarze, klatki schodowe) może być niebezpieczna z powodu np.; dużego zadymienia lub wysokiej temperatury należy wybrać pomieszczenie do ukrycia się i bezpiecznego poczekania na pomoc straży pożarnej;
- **WAŻNE!** Podczas szukania schronienia należy zwrócić uwagę na to co jest za oknami, ponieważ przybyłe służby ratownicze muszą mieć możliwość podjechania pod okna budynku samochodami wyposażonymi w wysokościowy sprzęt ratowniczy, dzięki któremu ewakuacja osoby niepełnosprawnej będzie możliwa.

Sposoby komunikowania się z osobami z dysfunkcjami wzroku:

- podczas ewakuacji, zanim nawiążesz kontakt fizyczny, uprzedź o tym osobę niewidomą. Rozpocznij od nawiązania kontaktu słownego. Wymień swoje imię i koniecznie powiedz co się dzieje,
- osoby niewidome korzystają ze swoich rąk dla utrzymywania równowagi, więc nie chwytaj jej za rękę, nie szarp, nie łap za łaskę, nie pochylaj i nie przesuwaj. Jeśli chcesz taką osobę poprowadzić, zaproponuj jej swoje ramię. Wówczas stanie ona za tobą i chwyci cię dłonią nieco powyżej łokcia. Cztery palce wsuniesz pomiędzy swoją rękę i tułów, a kciukiem obejmiesz ramię z zewnątrz. W ten sposób osoba niewidoma będzie mogła doskonale orientować się, jakie ruchy wykonujesz. Pamiętaj, że poruszając się z osobą niewidomą, asystent zawsze i wszędzie idzie pierwszy, a osoba niewidoma pół kroku za nim. Pamiętaj, aby obserwować nie tylko ziemię przed sobą i osobą niewidomą, ale także przestrzeń obejmującą tułów i głowę osoby niewidomej. Chodzi o to, abyście nie zahaczyli o jakiegokolwiek elementy wiszące, stojące, wystające poza obrys budynku, etc. Jeżeli znajdziecie się w ciasnej przestrzeni (np. w wąskich drzwiach), zasygnalizuj to osobie niewidomej słownie oraz przez wysunięcie łokcia w tył. Wówczas osoba niewidoma schowa się za twoimi plecami i będziecie mogli pokonać drogę „gęsiego”. Idąc, koniecznie opisuj otoczenie i wskazuj przeszkody, np. schody „w górę” , „w dół”. Jeżeli musicie przejść przez drzwi, osoba niewidoma powinna znaleźć się po stronie zawiasów. Poinformuj odpowiednio wcześniej o takim manewrze i konieczności zmiany trzymanego ramienia. Ty otwierasz drzwi, a osoba niewidoma, zabezpieczając swoją twarz wolną ręką, złapie skrzydło, a następnie sama je zamknie.

Podczas ewakuacji osób z dysfunkcjami wzroku należy pamiętać, że:

- u osób tych, zmiany zachodzące w szybkim tempie powodują dezorientację, panikę, stres, niechęć lub niemożność działania,
- osoba niewidoma nigdy nie widziała pogorzeliska, rumowiska, ognia, sprzętu ratowniczego,
- osoba ta nie reaguje na wizualne efekty towarzyszące zagrożeniom,

- osoby z dysfunkcjami wzroku mają dobrze rozwiniętą pamięć przestrzenną najbliższego otoczenia, dlatego w przypadku usłyszenia komunikatu o ewakuacji, będą najprawdopodobniej kierowały się drogą, którą znają, a która może prowadzić np. do ogniska pożaru, stąd tak ważne jest wskazanie asystenta osoby niepełnosprawnej.
- osoby z dysfunkcjami wzroku mają trudność poruszania się bez przewodnika w terenie nieznanym lub znanym, lecz o zmienionej charakterystyce.

Elementy ułatwiające ewakuację osób z dysfunkcjami wzroku:

- brak lęku przed ciemnością,
- ufność w stosunku do osób widzących i dokładne wykonywanie ich poleceń głosowych,
- dotyk, słuch, węch i smak kompensują brak wzroku, również przy rozpoznawaniu zagrożeń,
- brak chęci samowolnego oddalania się i poruszania w nieznanym terenie, co ułatwia pracę ratownikom już po samej ewakuacji,
- sprawność fizyczna i umysłowa, możliwy kontakt głosowy.

Sposoby komunikowania się z osobami z dysfunkcjami słuchu:

- podczas ewakuacji osoby niesłyszące i osoby niedosłyszące będą potrzebowały wsparcia w sytuacji zagrożenia głównie w komunikacji, przekazaniu informacji i sprawdzeniu, czy została zrozumiana. W przypadku osób niesłyszących lub osób niedosłyszących stosowanie komunikatorów dźwiękowych jest mało skuteczne albo wręcz bezskuteczne.
- komunikacja z osobami z dysfunkcjami słuchu musi być realizowana za pomocą specjalnych środków powiadamiania o zagrożeniu. W głównej mierze konieczny będzie kontakt osobisty. Jeśli nie potrafimy w żaden inny sposób ostrzec, to chociażby przez napis na kartce.
- zanim zaczniesz mówić do osoby niesłyszącej lub niedosłyszącej, upewnij się, że na ciebie patrzy. W zależności od sytuacji możesz zamachać ręką,

dotknąć jej ramienia. Mów z twarzą zwróconą w kierunku rozmówcy. Jeżeli osoba niesłysząca lub niedosłysząca nie zrozumie któregoś zdania, nie powtarzaj go, a ujmij to, co chcesz powiedzieć inaczej.

Podczas ewakuacji osób z dysfunkcjami słuchu należy pamiętać, że:

- osób tych nie poinformujemy o zagrożeniu za pomocą DSO (dźwiękowy system ostrzegawczy), informacji głosowych, syren, głośników,
- osoby te czytają z ust lub rozmawiają w języku migowym,
- osoby te mogą mieć problem w przekazaniu informacji o swoim stanie zdrowia,
- z osobami tymi będzie utrudniony lub wręcz niemożliwy kontakt w ciemności i zadymieniu.

Elementy ułatwiające ewakuację niedosłyszących:

- sprawność fizyczna umożliwia samodzielne poruszanie się oraz samodzielne wykonywanie zalecanych i zademonstrowanych czynności,
- wyostrzone receptory wzroku, węchu i dotyku kompensują brak słuchu,
- ufność w stosunku do osób słyszących i otwartość na pomoc z ich strony.

Panika osób ze szczególnymi potrzebami i sposoby przeciwdziałania jej

Panikę wywołują następujące czynniki:

- gwałtowny, dynamiczny ale dający się zaobserwować wzrokowo rozwój zdarzenia, powodujący zbliżenie się strefy zagrożenia (np. rozwój pożaru do wielkości przekraczającej wzrost człowieka i zbliżająca się strefa spalania, obniżenie się strefy zadymienia do wysokości oczu),
- nacisk tłumu, w szczególności dotyczy osób niewidzących oraz niedowidzących,
- brak oświetlenia, w szczególności dotyczy osób niepełnosprawnych ruchowo oraz niedosłyszących,
- krzyki i wrzaski o charakterze panicznym osób z tłumu,
- nagły, głośny alarm pożarowy lub określający inne zagrożenie, przy jednoczesnym pojawieniu się symptomów zagrożenia (dym, temperatura, płomienie, trzaski, krzyki itp.). Panika może zostać opanowana w zarodku, lub też może się dynamicznie rozwinąć, tak jak rozwija się zagrożenie.

Na rozwój paniki mają następujące zjawiska:

- szerzenie się przerażenia w grupie i objawów strachu u innych,
- rozwój strachu spowodowany niebezpieczeństwem niemożliwym do opanowania,
- pojawienie się jednostkowych zachowań o charakterze panicznym np. paniczny wrzask, paniczna ucieczka, paniczne przepychanie się do wyjścia. Możliwość wybuchu paniki zawsze istnieje w razie pożaru lub innego miejscowego zagrożenia w obiektach, w których przebywa większa liczba ludzi.

Rzeczywiste warunki ewakuacji

Z obiektów MPK zapewniono wyjścia i drogi ewakuacyjne, prowadzące bezpośrednio na zewnątrz budynków lub innej strefy pożarowej.

W razie konieczności przeprowadzenia ewakuacji ludzi z obiektów MPK, ustala się na miejsca zbiórki teren zlokalizowany za ogrodzeniem MPK od strony ul. Rysiej przy głównym wjeździe na teren Przedsiębiorstwa.

Na podstawie „Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Sp. z o.o. ul. Rysia 3, 87-800 Włocławek” oraz ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, dokument sporządziła:

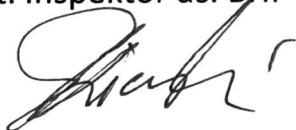
Koordynator ds. dostępności Dominika Kujawa

Koordynator ds. dostępności

mgr Dominika Kujawa

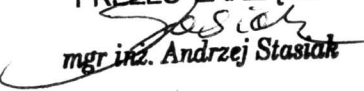
Sprawdził:

st. Inspektor ds. BHP Krzysztof Skierski

Dnia 11 sierpnia 2022 r. dokument zatwierdził:

Prezes MPK Sp. z o.o. Andrzej Stasiak

PREZES ZARZĄDU

mgr inż. Andrzej Stasiak

THE ASSOCIATED PRESS

NEW YORK, N. Y.